

RYNEK MIĘSA

stan i perspektywy

P Ó Ł R O C Z N I K

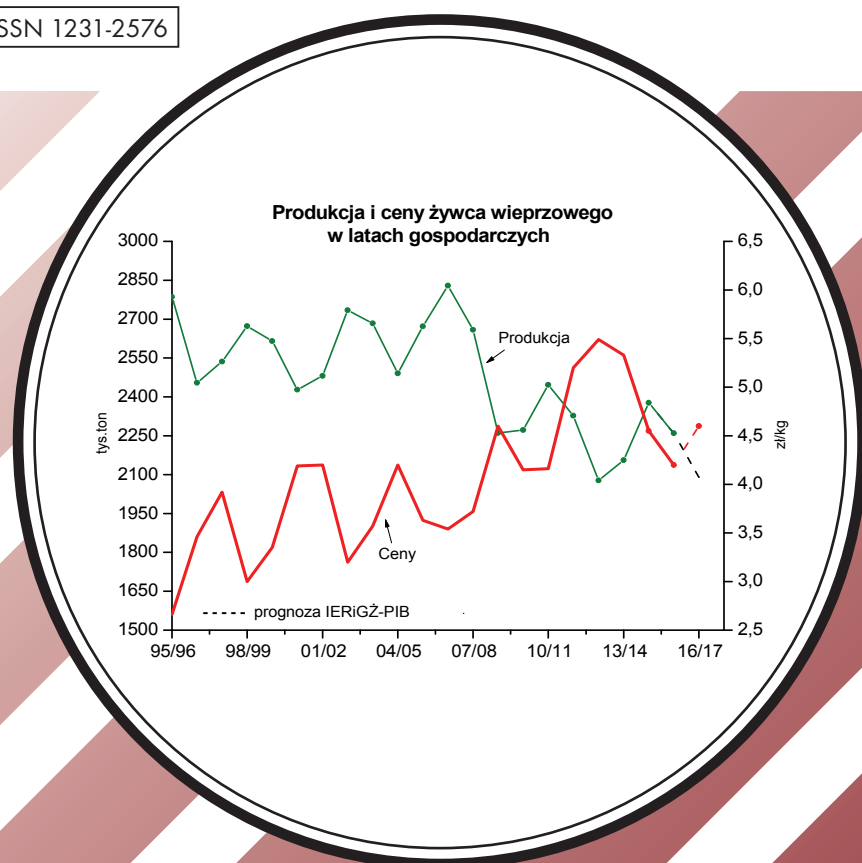
CZASOPISMO UKAZUJE SIĘ OD 1991 ROKU

ISSN 1231-2576

**ANALIZY
RYNKOWE**

Redaktor naczelny
Jadwiga Seremak-Bulge

MAJ 2016

RADA PROGRAMOWA ROLNICZYCH ANALIZ EKONOMICZNYCH:

Waldemar Sochaczewski (przewodniczący)
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący)
Jadwiga Seremak-Bulge (redaktor naczelny)
Piotr Szajner (sekretarz redakcji)
Maria Zwolińska
Tadeusz Chrościcki
Krystyna Świetlik
Iwona Szczepaniak
Marzena Trajer
Barbara Domaszewicz

KOMITET REDAKCYJNY:

Maria Zwolińska, Andrzej Kowalski, Jadwiga Seremak-Bulge, Piotr Szajner, Marzena Trajer,
Ewa Machowina

REDAKTOR RYNKU MIĘSA:

Danuta Zawadzka

Czasopismo przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB
Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
Kierownik Zakładu – Piotr Szajner
SKŁAD I DRUK: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB
NAKŁAD: 700 egz. Ark. wyd. 8,03

Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych prosimy o podanie źródła

Spis treści

25 lat badań rynkowych w Polsce	3
<i>prof. dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge</i>	
Reasumpcja	4
Summary	6
I. Uwarunkowania makroekonomiczne	8
<i>mgr Tadeusz Chrościcki</i>	
II. Aktualny i przewidywany stan rynku wieprzowiny	9
<i>dr Danuta Zawadzka, dr Dorota Pasińska</i>	
III. Aktualny i przewidywany stan rynku wołowiny	29
<i>dr Danuta Zawadzka, dr Dorota Pasińska</i>	
IV. Aktualny i przewidywany stan rynku baraniny	44
<i>dr Danuta Zawadzka</i>	
V. Działania Agencji Rynku Rolnego na rynku mięsa	49
<i>mgr inż. Jolanta Kossakowska</i>	
VI. Przetwórstwo mięsa	52
<i>dr inż. Robert Mroczek</i>	
VII. Ceny detaliczne i spożycie mięsa	56
<i>dr hab. Krystyna Świetlik, prof. nadzw. IERiGŻ-PIB</i>	
Aneks	64

25 LAT BADAŃ RYNKOWYCH W POLSCE

Oddajemy do rąk czytelników jubileuszowy 50 numer Rynku Mięsa. Minęło bowiem 25 lat od rozpoczęcia analiz rynkowych przez Zakład Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB w 1991 r. Po dziesięcioleciach gospodarki centralnie sterowanej rozdrobnione polskie rolnictwo oraz słabe ekonomicznie przedsiębiorstwa zajmujące się skupem płodów rolnych i przetwórstwem żywności, którym nagle przyszło funkcjonować na wolnym rynku poszukiwały przede wszystkim informacji o aktualnych oraz przyszłych cenach. W gospodarce rynkowej dostęp do rzetelnej i aktualnej informacji jest bowiem niezbędnym warunkiem ograniczenia ryzyka cenowego, które zawsze towarzyszy podejmowanym decyzjom. Budowa publicznego systemu informacji rynkowej była więc jednym z najpilniejszych zadań stojących przed Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi (MRiRW) oraz instytucjami odpowiedzialnymi za politykę rolną oraz jej stosowanie. Sprawnie działający publiczny system informacji rynkowej, finansowany przez państwo, stanowić powinien podstawę ograniczania ryzyka cenowego metodami rynkowymi.

Pionierem w tej dziedzinie był Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej, który z inicjatywy MRiRW oraz Agencji Rynku Rolnego (ARR) rozpoczął współpracę z Economic Research Service USDA (Ministerstwo Rolnictwa Stanów Zjednoczonych) w zakresie opracowywania raportów rynkowych typu outlook analizujących sytuację na podstawowych rynkach rolnych. W Instytucie utworzono Zakład Badań Rynkowych, na czele którego stanął prof. dr hab. Jan Małkowski, który jako jeden z nielicznych polskich naukowców prowadził badania rynkowe, w tym przede wszystkim

na newralgicznym rynku wieprzowiny i wołowiny. Doświadczenie i wiedza prof. J. Małkowskiego z zakresu analiz rynkowych, w tym zwłaszcza znajomość teoretycznych podstaw „cyklu świńskiego” były bezcenne dla budowy zespołu analityków rynkowych i przygotowania raportów rynkowych na wysokim poziomie.

Pierwsze trzy raporty dotyczące rynku zbóż, rynku mleka oraz rynku mięsa (obejmującego rynek wieprzowiny, wołowiny i baraniny) zostały przygotowane przez pracowników Zakładu Badań Rynkowych IERiGŻ we współpracy z ekspertami amerykańskimi i opublikowane w 1991 r. W roku następnym analizami objęto następne rynki ważne dla polskiego rolnictwa, a więc rynek: środków produkcji i usług dla rolnictwa, drobiu i jaj, rzepaku i roślin oleistych, ziemniaka, cukru, owoców i warzyw. W uznaniu znaczenia badań rynkowych dla rolnictwa i gospodarki żywnościowej pracownicy Zakładu Badań Rynkowych kierowanego przez prof. dr hab. Jana Małkowskiego wraz ze współpracownikami ze Stanów Zjednoczonych zostali uhonorowani w 1993 r. zespołową nagrodą I stopnia Ministra Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej za stworzenie podstaw i uruchomienie systematycznych analiz głównych rynków rolnych oraz wdrożenie ich wyników do systemu informacji ekonomicznej i rynkowej.

W kolejnych latach pod wpływem potrzeb szeroko rozumianego Centrum i rozwijającego się przemysłu rolno-spożywczego listę opracowywanych raportów rynkowych rozszerzono o rynek pasz, handel zagraniczny artykułami rolno-spożywczymi oraz popyt na żywność.

W zakładzie Polityki Społecznej i Regionalnej rozpoczęto opracowywanie raportów dotyczących rynku ziemi. W ostatnich latach analizami rynkowymi objęto rynek ryb, rynek artykułów alkoholowych oraz rynek tytoniu.

Podkreślić w tym miejscu trzeba, że w analizach rynkowych przygotowywanych przez ZBR IERiGŻ-PIB nacisk kładziony jest na wszechstronne przedstawienie sytuacji podaży-popytowej, jej przyczyn i wpływu na poziom cen, zwłaszcza w przyszłym cyklu produkcyjnym. O ich jakości decydują przede wszystkim wszechstronność analiz, pełne wyjaśnienie zależności przyczynowo-skutkowych, obiektywizm, rzetelność i terminowość. Wymaga to głębokiej znajomości branży, dostępu do różnorodnych informacji, wysokich umiejętności analitycznych i ciągłego śledzenia tego co dzieje się zarówno na rynku krajowym jak i w otoczeniu bliższym i dalszym. Podstawą analiz rynkowych są informacje statystyczne, dające szansę najpełniejszego uwzględnienia zmian ilościowych zarówno po stronie popytu jak i podaży, oraz skomplikowanych zależności przyczynowo-skutkowych. Oczywiście są one wzbogacane znajomością bieżących informacji. Dzięki tym cechom raporty opracowywane w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB zdobyły uznanie odbiorców, są cenionym składnikiem systemu publicznej informacji rynkowej i źródłem informacji zarówno dla centrum rządowego, samorządowych organizacji branżowych, uczestników rynku tworzących własne systemy informacyjne niezbędne dla skutecznego zarządzania firmą, a także studentów oraz licznych pracowników naukowych zajmujących się rolnictwem.

Rok 2015 był drugim, kolejnym rokiem charakteryzującym się wzrostem produkcji oraz niskimi cenami wszystkich rodzajów żywca. Produkcja trzech podstawowych rodzajów żywca w wadze bitej cieplej (bez podrobów) wyniosła w 2015 r. 4 300 tys. ton, w tym mięsa wieprzowego 1 836 tys. ton, drobiowego 1 988 tys. ton i wołowego 476 tys. ton. Całkowita produkcja mięsa była o 5% większa niż w 2014 r., w tym produkcja wieprzowiny o 2%, wołowiny o 14%, a drobiu o 7%. We wszystkich przypadkach (poza wołowiną) roczne stopy wzrostu były mniejsze niż w 2014 r. w którym wyniosły odpowiednio 12%, 13% i 12%.

Podstawę zmian pogłowia i produkcji wieprzowiny stanowiła poprawa opłacalności chowu, która nastąpiła po żniwach 2013 r. w konsekwencji spadku cen zbóż i relatywnie wysokich cen trzody. W II półroczu 2013 r. relacje cen trzody do cen zbóż były znacząco szersze niż przed rokiem (relacja cen trzoda:żyto poprawiła się o 17%, a relacja cen trzoda:jęczmień o 6%). Co prawda w I półroczu 2014 r. relacje te zawężyły się na skutek spadku cen trzody (o 6% w skali roku), wywołanego przez rosyjskie embargo na import wieprzowiny z Unii Europejskiej, ale i tak były szersze niż rok wcześniej (relacja cen żywec:żyto o 7%, a relacja cen trzoda:jęczmień o 2%). Sprawily one, że w marcu 2014 r. pogłowiu trzody wzrosło o 2,3% w skali roku, w czerwcu o 5%, a w grudniu ponownie o 2,3%. Na skutek korzystnych zmian pogłowia zwiększyła się także produkcja wieprzowiny, która w I półroczu 2014 r. była większa niż rok wcześniej o 9,5%, a w II półroczu o 14,9%.

Narastający wzrost produkcji wieprzowiny, który pojawił się nie tylko w Polsce, ale także w wielu krajach Unii Europejskiej prowadził jednak do coraz głębszego spadku jej cen i ponownego pogarszania się opłacalności. Co prawda sytuację częściowo ratowały kolejne obniżki cen zbóż i pasz po żniwach 2014 r. ale były one mniejsze niż cen trzody więc

i tak z miesiąca na miesiąc ekonomiczne warunki chowu były coraz gorsze. W grudniu 2014, w wyniku spadku cen trzody o 21% w skali roku, relacja cen trzoda:żyto wyniosła 1:7,3, a trzoda:jęczmień 1:5,8. Były one węższe niż rok wcześniej odpowiednio o 6% i 8%. W styczniu 2015 r., relacje te zawężyły się do 1:6,8 (trzoda:żyto) i 1:5,6 (trzoda:jęczmień). Już wówczas wskazywały one na nieopłacalność chowu. Wyrazem tego był mniejszy niż rok wcześniej (o 3,1%) stan macior prośnych w końcu marca 2015 r. Co prawda pogłowiu trzody ogółem było wówczas jeszcze większe o 2,9%, ale załamanie, którego pierwszym sygnałem jest zawsze redukcja pogłowia macior było rozpoczęte. W czerwcu 2015 r. pogłowiu trzody obniżyło się o 0,7%, a w grudniu o 6%.

Nastąpił więc przełom w rozwoju produkcji trzody, która w I półroczu wyniosła 1184 tys. ton i była większa niż rok wcześniej o 5,9%, ale gdy spadek pogłowia dał znać o sobie, produkcja załamała się, dając początek następnej fazie spadkowej. W II półroczu 2015 r. produkcja trzody wyniosła 1 170 tys. ton i była o 1,9% mniejsza niż przed rokiem. W rezultacie w całym 2015 r. wyniosła ona 2 354 tys. ton była o 1,9% większa niż w 2014 r.

Zmniejszenie polskiej produkcji wieprzowiny w drugiej połowie roku nie wywołało wzrostu jej cen, gdyż na rynku Unii Europejskiej produkcja nadal rosta, a w związku z tym ceny wieprzowiny były niskie. Przeciętna cena skupu trzody, która w I półroczu 2015 r. wyniosła 4,32 zł/kg obniżyła się w II półroczu do 4,25 zł/kg. W stosunku do analogicznych okresów poprzedniego roku, ceny te były niższe odpowiednio o 13% i 11%. Średnia roczna cena wyniosła 4,30 zł/kg i była o 10,9% niższa niż w 2014 r. i o 21,7% niższa niż w 2013 r.

Ocenia się, że znacznie większy spadek pogłowia macior prośnych i prosiąt w grudniu 2015 r. niż ogólnego

pogłowia spowoduje, że w czerwcu pogłowiu trzody może być mniejsze niż w czerwcu 2015 r. o ok. 10% i wynieść ok. 10,5 mln sztuk. Można jednak sądzić, że w dalszych miesiącach roku warunki chowu będą ulegać stopniowej, choć niewielkiej poprawie, na skutek wzrostu cen trzody. Dlatego w grudniu stopa spadku pogłowia może się zmniejszyć do ok. 5%. Gdyby jednak ceny zbóż wzrosły po tegorocznych żniwach, to mogłoby dojść do ponownego zwiększenia stopy spadku pogłowia i wydłużenia czasu trwania fazy spadkowej.

W związku ze zmniejszeniem pogłowia ocenia się, że w I półroczu 2016 r. produkcja wieprzowiny może być mniejsza o ok. 8% w skali roku i wynieść ok. 1090 tys. ton. Na skutek pogłębiającej się redukcji pogłowia, w II półroczu spadek produkcji może wynieść ok. 10% (1050 tys. ton). W rezultacie w całym 2016 r. produkcja wieprzowiny może wynieść około 2 140 tys. ton, co oznacza jej obniżenie w stosunku do 2015 r. o ok. 9%.

Dalszy rozwój produkcji trzody będzie zależał od poziomu jej cen, a także cen zbóż po tegorocznych żniwach. Jeśli ceny trzody wzrosną (co jest bardzo prawdopodobne), a ceny zbóż nie zmienią się lub wzrosną w niewielkim stopniu, to można oczekiwać, że w I półroczu 2017 r. dynamika spadku produkcji zmniejszy się do 5%. Znaczący wzrost cen zbóż i pasz przemysłowych, a w związku z tym pogorszenie warunków chowu lub chociażby brak ich poprawy, mogą przyczynić się nie tylko do pogłębienia spadku, ale przede wszystkim do wydłużenia czasu trwania fazy spadkowej, tak pogłowia jak i produkcji trzody.

W ostatnich kilkunastu latach główną cechą rozwoju pogłowia bydła był systematyczny spadek pogłowia krów i wyrównujący go z pewną nawiązką wzrost pogłowia bydła pozostałego. W grudniu 2015 r. pogłowiu bydła wyniosło 5 762,4 tys. sztuk i było o 1,8% większe niż przed rokiem. Pogłowiu

krów było mniejsze o 4,2%, a bydła pozostałego większe o 6,5%. Pomimo niewielkiego wzrostu pogłowia, w 2015 r. nastąpił relatywnie duży wzrost produkcji (o 14%). W I półroczu był on nieco mniejszy i wyniósł 6,1%, a w II półroczu prawie 22%. Jest to między innymi konsekwencją wzmożonego uboju krów, a także rosnącego importu cieląt, który w coraz większym stopniu wpływa na rozmiary produkcji wołowiny. Ocenia się, że w 2016 r. produkcja wołowiny może wynieść ok. 890 tys. ton, a więc byłaby mniejsza niż w 2015 r. o ok. 3%, co wynika ze struktury pogłowia bydła. W I półroczu może ona być większa o ok. 4%, ale w II półroczu może zmniejszyć się o ok. 9%. Relatywnie wysoka stopa spadku w tym ostatnim okresie będzie efektem bazy, gdyż wyjątkowo duża produkcja wołowiny w II półroczu 2015 r. była między innymi pochodną wysokich ubojów krów. Spadek produkcji może więc być przejściowy. Gdyby jednak nastąpiło pogorszenie warunków chowu związane ze spadkiem cen bydła, a zwłaszcza ze wzrostem cen pasz, wówczas zmniejszenie produkcji może się utrwalić.

W 2015 r. wzrosły ceny bydła. Przebiegająca cena skupu bydła ogółem wyniosła 6,03 zł/kg, w tym w I półroczu 6,12 zł/kg, a w II półroczu 5,95 zł/kg. Ceny te były wyższe niż w analogicznych okresach poprzedniego roku odpowiednio o 1,7%, 0,8% i 2,8%. Cena skupu młodego bydła rzeźnego w 2015 r. wyniosła 6,31 zł/kg i była o 2,1% wyższa niż rok wcześniej. W I półroczu wyniosła ona 6,35 zł/kg (o 1,4% powyżej ceny z I półroczu 2014 r.), a w II półroczu 6,26 zł/kg (o 2,8% powyżej ceny z II półroczu 2014 r.).

Pogłowie owiec wyniosło w grudniu 2015 r. 215,1 tys. sztuk i było o 13,8 tys. sztuk, tj. o 6,9% większe niż w grudniu 2014 r. O jego wzroście zdecydowała poprawa opłacalności chowu, wynikająca z wyższych cen owiec oraz płatności do owiec przysługujących rolnikom posiadającym co najmniej 10 sztuk ma-

ciorek owczych w wieku co najmniej 12 miesięcy. Ocenia się, że w czerwcu pogłowie owiec może wynieść około 220 tys. sztuk i być o 1% mniejsze niż w czerwcu 2015 r. W grudniu liczebność stada może być podobna jak w czerwcu. Wówczas byłoby ono o ok. 2% większe niż w grudniu 2015 r.

Dodatknie saldo handlu zagranicznego mięsem wyniosło w 2015 r. 1103,2 tys. ton, wobec 892,5 tys. ton w 2014 r. O jego zwiększeniu zdecydował duży wzrost dodatniego salda w handlu zagranicznym drobiem (o 19,5%) oraz wołowiną (o 14,2%). Pozwoliło to na wyrównanie z nadwyżką ujemnego salda w handlu zagranicznym wieprzowiną. Nadwyżka eksportu nad importem drobiu zwiększyła się z 766,8 tys. ton do 916,2 tys. ton, a wołowiny z 325,6 tys. ton w 2014 r. do 371,9 tys. ton. Ujemne saldo w handlu zagranicznym wieprzowiną zmniejszyło się ze 199,7 tys. ton do 184,93 tys. ton. Związane to było ze wzrostem eksportu z 622,4 tys. ton w 2014 r. do 644,5 tys. ton, a więc o 3,6%. Ocenia się, że w 2016 r. dodatnie saldo handlu zagranicznego mięsem wyniesie prawdopodobnie 1247 tys. ton, o czym ponownie zdecyduje zwiększenie nadwyżki eksportu nad importem drobiu do 1102 tys. ton, a więc o 20%.

Większa produkcja mięsa i spadek cen skupu przyczyniły się do obniżenia cen detalicznych. W skali roku ceny detaliczne mięsa wieprzowego obniżyły się o 6%, drobiowego o 4,1%, a wołowego o 1%. Spowodowało to wzrost spożycia wieprzowiny z 39,1 kg/mieszkańca w 2014 r. do 41,7 kg (o 2,6 kg/mieszkańca) oraz konsumpcji drobiu z 28,2 kg/mieszkańca do 28,3 kg. Spożycie wołowiny pozostało na takim samym poziomie jak rok wcześniej, czyli 1,6 kg/mieszkańca.

Na początku 2016 r. ceny detaliczne mięsa (poza wołowym) nadal malały. W kwietniu, w stosunku do kwietnia 2015 r. cena wieprzowiny była niższa

o 3,8%, a drobiu o 3%. Ceny detaliczne wołowiny podniosły się w skali roku o 0,5%. Prawdopodobny jednak spadek produkcji wieprzowiny i wołowiny oraz możliwy wzrost cen mięsa czerwonego w drugiej połowie roku spowodują, że w 2016 r. spodziewane jest zmniejszenie spożycia wieprzowiny do 39,5 kg/mieszkańca, a wołowiny do 1,5 kg/mieszkańca.

Rok 2015 był kolejnym trudnym rokiem dla branży mięsnej m.in. ze względu na utrzymujące się embargo na import polskiej wieprzowiny wprowadzone przez kraje trzecie, w związku ze stwierdzonym na początku 2014 rokiem ASF w naszym kraju. Przemysłowy ubój zwierząt rzeźnych zwiększył się o ok. 4,0% (z czego trzody chlewnej o ok. 1,2% a bydła rzeźnego o ok. 20,0%). Produkcja przetworów była taka sama i wyniosła ok. 1140 tys. ton.

W ubojach trzody chlewnej udział firm dużych i średnich wyniósł ok. 67% i był o ok. 6 pkt proc. mniejszy niż w 2014 r., a o ok. 5 pkt proc. zmalał udział tych firm w ubojach bydła. Prognozowany spadek produkcji żywca rzeźnego (w tym przede wszystkim trzody chlewnej) w 2016 r., może spowodować zmniejszenie ubojów przemysłowych świń o 5-8%, a bydła i cieląt o 1-3% w porównaniu z 2015 rokiem.

Mimo trudnej sytuacji na rynku mięsa (zwłaszcza dla producentów żywca wieprzowego), produkcja sprzedana sektora mięsnego w 2015 r. była wyższa o ok. 2,5% niż w 2014 r. Na wysokim poziomie – jak na tę branżę, utrzymały się wskaźniki ekonomiczno-finansowe. Poprawiły się wszystkie wskaźniki rentowności, przy stabilnych cenach zbytu na poziomie przetwórcy oraz spadku cen żywca wieprzowego o 10%. Nakłady inwestycyjne wyniosły 1,3 mld zł i był najwyższe w ostatnich latach, powracając do rekordowego poziomu z pierwszych lat naszego członkostwa w Unii Europejskiej.

SUMMARY

2015 was the second successive year characterised by production growth and low prices of all types of livestock. The production of three basic types of livestock in hot carcass weight (offals excluded) in 2015 amounted to 4 300 thousand tonnes, including pork – 1 836 thousand tonnes, poultry – 1 988 thousand tonnes, and beef – 476 thousand tonnes. The total meat production was higher than in 2014 by 5%, including pork production – by 2%, beef production – by 14%, and poultry production – by 7%. In all cases (except for beef), annual growth rates were lower than in 2014, when they were respectively 12%, 13% and 12%.

Stock and pork production changes were due to an improvement in breeding profitability which took place following the 2013 harvest as a result of a fall in grain prices and relatively high pig prices. In the second half of 2013, the pig-grain price ratio was much wider than in the previous year (the pig-rye price ratio improved by 17% and the pig:barley price ratio – by 6%). Although these ratios in the first half of 2014 narrowed due to a decline in pig prices (by approx. 6% per year), which resulted from the Russian embargo imposed on pork import from the European Union, they were wider than in the previous year anyway (the livestock:rye price ratio – by 7%, and the pig:barley price ratio – by 2%). As a result, the pig stock in March 2014 increased by 2.3% per year, in June – by 5%, while in December – once again by 2.3%. Due to favourable stock changes, pork production increased as well, being in the first half of 2014 higher than in the previous year by 9.5%, while in the second half of the year – by 14.9%.

The increasing pork production growth, which occurred not only in Poland, but also in numerous EU Member States, however, was leading to an ever deeper drop in pork prices and another deterioration in profitability. Although the situation was partially offset by further reductions in grain and feed prices following the 2014

harvest, they were lower than those in pig prices, thus monthly economic breeding conditions were getting worse anyway. In December 2014, due to a fall in pig prices by 21% per year, the pig:rye price ratio was 1:7.3, while the pig:barley price ratio – 1:5.8. They were narrower than last year respectively by 6% and 8%. In January 2015, these ratios narrowed to 1:6.8 (pig:rye) and 1:5.6 (pig:barley). Even then, they indicated breeding unprofitability. This was reflected by a lower (by 3.1%) pregnant sow stock in late March 2015, as compared to the previous year. Although the total pig stock was then still higher by 2.9%, but the collapse, whose first signal is always a reduction in the sow stock, was started. In June 2015, the pig stock decreased by 0.7%, while in December – by 6%.

Therefore, there was a breakthrough in the development of pig production which amounted to 1 184 thousand tonnes in the first half of the year and was higher than last year by 5.9%, but the production collapsed when the decline in the stock made its presence felt, thus bringing the downward trend to the next phase. In the second half of 2015, pig production amounted to 1 170 thousand tonnes and was lower than last year by 1.9%. As a result, it amounted to 2 354 thousand tonnes throughout 2015 and was higher than in 2014 by 1.9%.

The reduction in Polish pork production in the second half of the year did not lead to an increase in pork prices, because production in the EU market continued to grow as a result of which pork prices were low. The average procurement price of pigs, which amounted to PLN 4.32 per kg in the first half of 2015, decreased in the second half of the year to PLN 4.25 per kg. These prices were lower than in the corresponding periods of the previous year respectively by 13% and 11%. The annual average price amounted to PLN 4.30 per kg and was lower than in 2014 and 2013 respectively by 10.9% and 21.7%.

It is estimated that, due to a much larger decrease in the pregnant sow and piglet stock in December 2015 than in the total stock, the pig stock in June may be lower than in June 2015 by approx. 10% and amount to approx. 10.5 million head. However, it can be assumed that breeding conditions later this year will gradually, though slightly, improve due to an increase in pig prices. Therefore, the decline rate of the stock in December may drop to approx. 5%. If, however, grain prices increased following this year's harvest, it would lead to another increase in the decline rate of the stock and make the downward phase last longer.

As the stock declined, it is estimated that pork production in the first half of 2016 may fall by approx. 8% per year and amount to approx. 1 090 thousand tonnes. As a result of the increasing reduction in the stock, production in the second half of the year may fall by approx. 10% (1 050 thousand tonnes). Consequently, pork production throughout 2016 may amount to approx. 2 140 thousand tonnes, i.e. decrease by approx. 9% compared to 2015.

Further pig production development will depend on the level of pig and grain prices following this year's harvest. If pig prices increase (which is very likely) and grain prices remain unchanged or increase slightly, it can be expected that the decline rate of production in the first half of 2017 will decrease to 5%. A significant increase in grain and industrial feed prices and thus a deterioration, or at least no improvement, in breeding conditions may contribute not only to deepening the decline, but primarily to making the downward phase of both the stock and pig production last longer.

In the past dozen or so years, cattle stock development was characterised in particular by a systematic decrease in the cow stock and, more than offsetting it, an increase in the stock of other cattle. In December 2015, the cattle stock

numbered 5 762.4 thousand head and was 1.8% higher than last year. The cow stock decreased by 4.2%, while the stock of other cattle increased by 6.5%. Despite the slight increase in the stock, 2015 brought a relatively large increase in production (by 14%). In the first half of the year, it was somewhat lower and amounted to 6.1%, while in the second half of the year – to nearly 22%. This is due to, among others, increased cow slaughter and growing calf import which increasingly affects beef production volumes. In 2016, beef production is estimated to reach approx. 890 thousand tonnes, i.e. approx. 3% less than in 2015, which is due to the structure of the cattle stock. In the first half of the year, it may increase by approx. 4%, but in the second half of the year – decrease by approx. 9%. The relatively high decline rate in the latter period will be a base effect, as exceptionally high beef production in the second half of 2015 was, among others, attributable to high cow slaughter rates. The production decrease may therefore be temporary. If, however, breeding conditions deteriorate due to a decrease in cattle prices, primarily an increase in feed prices, the production decrease may become permanent.

In 2015, cattle prices rose. The average procurement price of cattle totalled PLN 6.03 per kg, including PLN 6.12 per kg in the first half of the year and PLN 5.95 per kg in the second half of the year. These prices were higher than in the corresponding periods of the previous year respectively by 1.7%, 0.8% and 2.8%. In 2015, the procurement price of young cattle for slaughter reached PLN 6.31 per kg and was 2.1% higher than last year. In the first half of the year, it amounted to PLN 6.35 per kg (approx. 1.4% above the price of the first half of 2014), while in the second half of the year – to PLN 6.26 per kg (2.8% above the price of the second half of 2014).

In December 2015, the sheep stock numbered 215.1 thousand head and was higher than in December 2014 by 13.8

thousand head, i.e. by 6.9%. This growth was due to an improvement in breeding profitability as a result of higher sheep prices and sheep payments to which farmers, who had at least 10 ewes aged 12 months and over, were entitled. It is estimated that the sheep stock in June may number approx. 220 thousand head and be lower than in June 2015 by 1%. The stock in December may be similar to that in June. If so, it would be higher than in December 2015 by approx. 2%.

The positive balance of foreign trade in meat in 2015 amounted to 1103.2 thousand tonnes, compared to 892.5 thousand tonnes in 2014. This growth was due to a large increase in the positive balance of foreign trade in poultry (by 19.5%) and beef (by 14.2%). This allowed for offsetting a negative balance of foreign trade in pork. The excess of export over import of poultry increased from 766.8 thousand tonnes to 916.2 thousand tonnes, while of beef – from 325.6 thousand tonnes in 2014 to 371.9 thousand tonnes. The negative balance of foreign trade in pork deteriorated from 199.7 thousand tonnes to 184.93 thousand tonnes. This was attributable to an increase in export from 622.4 thousand tonnes in 2014 to 644.5 thousand tonnes, i.e. by 3.6%. In 2016, the positive balance of foreign trade in meat is expected to reach 1 247 thousand tonnes which will be once again due to an increase in the excess of export over import of poultry to 1 102 thousand tonnes, i.e. by 20%.

Higher meat production and lower procurement prices contributed to a decline in retail prices. On an annual basis, retail prices of pork fell by 6%, poultry – by 4.1%, and beef – by 1%. This fall led to an increase in pork consumption from 39.1 kg per capita in 2014 to 41.7 kg (2.6 kg per capita) and poultry consumption from 28.2 kg per capita to 28.3 kg. Compared to last year, beef consumption remained unchanged, i.e. 1.6 kg per capita.

At the beginning of 2016, meat retail prices (beef excluded) continued to fall. In March, pork and poultry prices were lower respectively by 3.9% and 1.6%, as compared to March 2015. Beef retail prices rose by 0.5% per year. As a result of a likely decline in pork and beef production as well as a possible increase in red meat prices in the second half of the year, pork and beef consumption in 2016 may fall respectively to 39.5 kg per capita and 1.5 kg per capita.

2015 was another difficult year for the meat industry due to, among others, the continuing embargo imposed by third countries on Polish pork import due to ASF detected in our country at the beginning of 2014. The industrial slaughter of animals for slaughter increased by approx. 4.0% (including that of pigs and cattle for slaughter respectively by approx. 1.2% and approx. 20.0%). The production of preparations was the same and amounted to approx. 1 140 thousand tonnes.

The share of large and medium-sized companies in slaughter amounted to approx. 67% and was lower than in 2014 by approx. 6 percentage points, while their share in cattle slaughter decreased by approx. 5 percentage points. The expected decline in the production of livestock for slaughter (including primarily pigs) in 2016 may lead to a decrease in the industrial slaughter of pigs by 5-8%, while in that of cattle and calves – by 1-3%, as compared to 2015.

Despite the difficult situation in the meat market (primarily for pig livestock producers), the marketed production of the meat sector in 2015 was higher than in 2014 by approx. 2.5%. Economic and financial ratios remained high for the industry as such. All profitability ratios improved, while selling prices at the processor level were stable and pig livestock prices decreased by 10%. Capital expenditures amounted to PLN 1.3 billion, being the highest in recent years and returning to the record-high level which was recorded during the first years of our membership in the European Union.

W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukażą się:

1. Rynek rzepaku (49) • maj 2016,
2. Rynek cukru (43) • czerwiec 2016,
3. Rynek wyrobów tytoniowych (4) • czerwiec 2016,
4. Rynek owoców i warzyw (48) • czerwiec 2016,
5. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (44) • wrzesień 2016,
6. Rynek mleka (51) • wrzesień 2016,
7. Rynek pasz (38) • wrzesień 2016,
8. Rynek drobiu i jaj (50) • październik 2016,
9. Rynek zbóż (51) • październik 2016,
10. Rynek ryb (25) • październik 2016,
11. Rynek mięsa (51) • październik 2016.

WARUNKI PRENUMERATY

Prenumerata realizowana przez Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB.

Zamówienia na prenumeratę w wersji papierowej i na e-wydania można składać bezpośrednio na stronie <http://ierigz.waw.pl/publikacje>.

Ewentualne pytania prosimy kierować na adres e-mail: dw@ierigz.waw.pl lub kontaktując się telefonicznie – Barbara Walkiewicz, tel.: 22 50 54 685 lub faks: 22 50 54 757 w godzinach 8:00-16:00.

Prenumeratę i sprzedaż pojedynczych egzemplarzy prowadzi Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB, 00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20 (wejście od ul. Szkolnej 2/4) pokój numer 3.

Prenumerata roczna wersji papierowej lub elektronicznej 1 egz. (2 numery) w 2016 r. wynosi 42 zł.

Zamówienia na prenumeratę wraz z dowodem wpłaty prosimy przesyłać na adres:

- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy, Dział Wydawnictw, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa
- e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Przedpłaty na prenumeratę należy wpłacać na konto Instytutu:
PEKAO S.A. IV O/Warszawa nr 68 1240 1053 1111 0010 1493 6433
W tytule przelewu prosimy podać tytuł analizy i jej numer.

Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdują Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

Zapraszamy do korzystania z naszych usług

Dział Wydawnictw
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430
fax (22) 50 54 636, e-mail: dw@ierigz.waw.pl

Prenumerata Analizy (2 numery) w 2016 roku wynosi 42 zł.
Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, 00-002 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-47-57
e-mail: dw@ierigz.waw.pl <http://www.ierigz.waw.pl>